

[LIII Gyldenkløde]

nogle grupper. Her ligger nogle jo på dårligere indtægter end almindelige lønmodtagere, men mange andre sandelig også på langt, langt højere indtægter, end en almindelig lønmodtager nogen sinde kan opnå.

Og her står vi jo i det dilemma, at hvor det kunne være ønskværdigt at kigge på det for den lille fiskeskipper eller den lille husmand, så er der ikke nogen grund til at se på det for en stor fiskeskipper med 10 både, bosiddende i Esbjerg, som jo aldrig iser inde, eller for den sags skyld for en stor gårdmand, som har klaret sig ganske fortrinligt gennem årene.

Det, jeg hermed siger for SF's vedkommende, er således, at vi ikke bare uden videre ukritisk vil lukke op her. Men vi vil godt prøve at se på det for nogle gruppers vedkommende, fordi vi er blevet opmærksomme på, at der er nogle grupper, som er utrolig dårligt stillet i forbindelse med efterlønsloven.

Et eksempel skal jeg kort nævne: en kvinde kan arbejde på en fabrik igennem tyve år, have et lille husmandssted ved siden af, som hun har arvet, og passe det ved venners hjælp, maskinstationen osv., og da kun kommer til skelsår og alder, altså de 60 år, er hun ikke berettiget til at gå på ganske almindelig efterløn, og det er jo helt urimeligt.

Vi vil således godt være med til at se på nogle af disse områder, men jeg har vist også gjort det temmelig klart, at vi ikke vil være med til, at nogle kan have en årsindtægt på 1 mio. kr. eller mere og så skulle kunne supplere op for 3 måneder, hvis de er så uheldige at blive arbejdsløse i 3 måneder. Det vil vi ikke være med til, dér står vi af.

Må jeg så i øvrigt sige, at vi ryger ind i et helt nyt problem. Efterlønsloven er jo lavet på den måde, at ordningen finansieres af henholdsvis arbejdsgiver- og lønmodtagersiden, og hvis der nu åbnes en stor, bred port for, at mange flere kan gå ind under den ordning – og det ligger jo i sagens natur, at skal de ind under ordningen og kunne få almindelige dagpenge, så skal de senere også kunne få efterløn – så må vi for SF's vedkommende sige, at vi ikke mere kan støtte det princip, der hidtil har været gældende, nemlig at arbejdstagerne og lønmodtagerne selv betaler efterlønsomkostningerne. Det kan ikke være rimeligt, og jeg håber, at ministeren forstår, at skal der åbnes for større grupper her, må vi finde en ny finansieringsform for det område.

Min taletid er slut, og jeg skal allerede nu sige, at jeg ønsker ordet i anden omgang, for jeg er ikke færdig.

Bjørn Elmquist (V):

Da vi i forsommeren 1986 vedtog loven om delpension, var de, der stemte for lovforslaget, godt tilfredse. I mit parti har vi igennem årtier ønsket, at de lønmodtagere, der ønskede det, kunne individualisere og nuancere deres tilknytning til arbejdsmarkedet, og det mener vi den lov lukkede op for.

Dengang havde man store forventninger. Så vidt jeg erindrer, regnede vi med, at ca. 7.500 ville melde sig under ordningen i det første år. Vi har i mit parti kigget lidt på tallene, og så vidt vi kan se, er vi pr. september i år oppe på et antal af 3.250, dvs. kun lige knap halvdelen af det, man forventede ved lovens vedtagelse, og det beklager vi.

Vi har lagt mærke til, at en ganske stor del af dem, der deltager i ordningen, nemlig omkring 58 pct., lige i underkanten af de 60 pct., så vidt jeg erindrer, er selvstændige, og at lønmodtagerne kun tegner sig for lige godt 40 pct. Vi kan selvfølgelig være tilfredse med, at så mange fra de selvstændiges rækker har modtaget opfordringerne, men vi beklager, at der ikke som forventet er langt flere lønmodtagere, der deltager. Og vi er enige med arbejdsministeren i hans analyse, nemlig at en ganske stor del af forklaringen nok må ligge i det forhold, at arbejdsløshedskasserne ikke i ret stort omfang åbner mulighed for deltidsforsikring.

Vi havde håbet på, at arbejdsløshedskasserne ville følge vore henstillinger om, at de selv ændrede deres vedtægter, men da det nu ikke har kunnet finde sted, er vi enige i den her valgte fremgangsmåde, selv om det ikke er rart ved lovgivning at skulle blande sig i eller diktere, hvordan a-kassernes vedtægter skal se ud på dette punkt.

Vi støtter til fulde denne del af lovforslaget og håber også, at der herigennem bliver større mulighed for de lønmodtagere, der måtte ønske det, for herved at komme ind i en slags præfase, et første skridt til efterlønsordningerne.

Den anden hovedbestanddel af lovforslaget, som vedrører de indefrosne fiskere, er også et forslag, vi kan støtte. Vi er helt med på, at det kan være klogt at indvinde nogle erfaringer på dette område, som så kan bruges – som arbejds-